

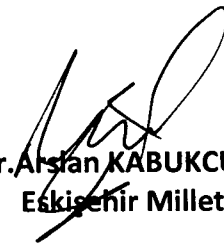
Dr. Arslan KABUKCUOĞLU

Eskişehir Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Milli Eğitim Bakanı Sayın Ziya SELÇUK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 24 / 12 / 2020


Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

Dünya üzerinde var olan eşitsizliklerden ve yoksulluktan en fazla çocuklar etkilenmekte, yaşam sürecinde kısır döngüyle sonuçlanan çocuk yoksulluğu yetişkinlere göre daha yaygın bir özellik göstermektedir. Geçici ama etkileri kalıcı bir dönem olması nedeniyle çocukluk döneminin nasıl geçirildiği, bir toplumun gelişimini ve geleceğini şekillendiren, insanlığı ilgilendiren küresel çaplı önemli bir konudur.

Basında çıkan habere göre, Türkiye, TIMSS 2019'a katılan 58 ülke içinde en fazla yoksul öğrencisi bulunan sekizinci ülke olmuştur. Sosyoekonomik açıdan dezavantajlı öğrenciler, durumu iyi olan akranlarının gerisinde kalmıştır. "Yoksul" kesimdeki 8'inci sınıf öğrencileri, TIMSS'te referans kabul edilen 500 puana ulaşamamıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyoekonomik durumlarını ele alan rapor, ülkede var olan eşitsizliği bir kez daha gün yüzüne çıkarmıştır. Türkiye'deki 5 ve 8'inci sınıf öğrencileri, sosyoekonomik durumları açısından hem matematik hem de fen alanında, "Sosyoekonomik dezavantajlı öğrenciler" ve "Sosyoekonomik avantajlı öğrenciler" olarak ikiye bölünmüştür. 606 sayfalık kapsamlı değerlendirme raporu, adaletsiz gelir dağılımının eğitime etkisini ortaya koymaktadır. Bu ilişkinin en belirgin yaşandığı ülkelerden biri Türkiye olmuştur (Birgöl Gazetesi., 15.12.2020)

Rapora göre 4'üncü sınıf Matematik alanında Türkiye'yi temsil eden öğrencilerin yüzde 27'si, sosyoekonomik açıdan avantajlı durumda olan ailelerin çocuklarından, yüzde 44'ü ise sosyoekonomik dezavantajlı ailelerin çocuklarından oluşturmaktadır. Avantajlı kesimde yer alan öğrencilerin TIMSS 2019 4'üncü sınıf Matematik alanındaki ortalama puanı 565 ile ifade edilmiştir. Sosyoekonomik dezavantajlı öğrencilerden oluşan yüzde 44 ise Matematik alanında 501 ortalama puanı yakalayabilmiştir. Dördüncü sınıf öğrencilerinin Fen alanındaki başarılarının değerlendirildiği testlerde de tablo değişmemiştir. Sosyoekonomik avantajlı kesimde yer alan çocuklar ile sosyoekonomik dezavantajlı kesimde yer alan öğrenciler arasındaki puan farkı Fen alanında 55 olarak gerçekleşmiştir. Buna göre, "Avantajlı" öğrencilerinin dördüncü sınıf Fen puan ortalaması 562, "Sosyoekonomik dezavantajlı" öğrencilerin puan ortalaması ise 507 olarak belirlenmiştir (TIMSS 2019 Türkiye Ön Raporu).

Türkiye'den TIMSS 2019'a katılan 8'inci sınıf öğrencilerinin sosyoekonomik altyapıları ise yüzde 27'si avantajlı, yüzde 45'i sosyoekonomik dezavantajlı olarak sıralanmıştır. Öğrenciler arasında ortalama puan farkına ilişkin tablo 8'inci sınıf Matematik alanında da yaşanmıştır. Öğrenci toplamının yüzde 27'sini oluşturan, "Avantajlı" durumdaki öğrencilerin Matematik alanındaki başarı puan ortalaması 540, "Sosyoekonomik dezavantajlı" durumdaki öğrencilerin ise 474 olarak kayıtlara geçirilmiştir. Sosyoekonomik açıdan iyi durumda olan ve iyi durumda olmayan öğrencilerin Fen alanındaki ortalama puanlarının ise sırasıyla 553 ve 497 olduğu bildirildi. Diğer ulusal ve uluslararası



38856

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU

Eskişehir Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

değerlendirmelerde olduğu gibi TIMSS 2019'da da öğrencilerin sosyoekonomik durumu ve ortalama puanı arasında bir ilişki olduğu da görülmektedir. Buna göre, öğrencinin sosyoekonomik durumu iyileştikçe puanı arttığını göstermektedir (IEA TIMSS 2019 International Results In Mathematics and Science ., 415)

Sekizinci sınıf seviyesinde gerçekleştirilen Matematik ve Fen değerlendirmelerine katılan sosyoekonomik açıdan dezavantajlı öğrenciler, TIMSS'te ortalama puan olan 500'ün altında kalmıştır. Uluslararası Eğitim Başarılarını Değerlendirme Kurulu'nun yaptığı sınav, Türkiye'de zengin ve yoksul öğrenciler arasındaki uçurumu ortaya koymaktadır. Rapora göre zengin öğrenciler, yoksul öğrencilerden daha iyi eğitim almaktadır. (IEA TIMSS 2019 International Results In Mathematics and Science ., 415)

Ülkemizde eğitim ve yoksulluk arasındaki kısır döngü açık bir şekilde görülmektedir. Bunun yanı sıra ülkemizde kırsal-kent ve coğrafi bölgeler arasında da yoksulluk ve eğitim profili büyük farklılıklar göstermektedir. Kırsal kesimlerdeki yoksulluk oranları bütün dünyadaki kentlere göre daha yüksektir. Bununla birlikte kentlerde de özellikle yoğun ve hızlı göçlerle oluşan, kent imkânlarından yeterince istifade edemeyen eğitim ve sosyoekonomik durum açısından ortalamanın oldukça altında kalan grupların varlığı da bilinmektedir. Eğitimde özel sektörün payının artıyor olması gelecekte yoksulların durumu daha da kötüleşecektir. Bu anlamda uygulanacak eğitim politikalarının bu riski bertaraf edecek şekilde anlanması gerekecektir. Eğitimin toplumsal eşitsizlikleri azaltıcı bir etkisi mevcuttur. Ancak alınan eğitimden eşit düzeyde getiriler elde etmek her zaman mümkün olmamaktadır. Yoksulluğu önlemede izlenecek eğitim politikalarının kırsal ve kentteki bu dezavantajlı grupların eğitime erişimini kolaylaştıracak bir mahiyette planlanması gerekecektir. Tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sunan eğitim politikaları geliştirmek ve bu politikaları etkili bir şekilde uygulamaya geçirmek gerekmektedir (Aydağül B., Eğitim Reformu Girişimi Direktörü.,2019)

Türkiye'de çocuklara yönelik olarak uygulanan sosyal transferlerin hedef kitleye ulaşmada görece olarak başarısız olduğunu ve bu konuya politika oluşturma ve uygulama sürecinde önceliğin verilmediğini göstermektedir. Bu olumsuz sonucu destekler nitelikte, 2015 yılı verilerine göre Avrupa bölgesinde aile ve çocuğa yönelik sosyal koruma yardımlarının 175 GSYİH' da ki paylarına bakıldığında %0,3 gibi bir oranla en düşük durumda olan ülkenin Türkiye olduğunu görmekteyiz. Bu durum, uygulanacak politikalarda çocuklara yönelik programların bütçe sürecinde ön plana çıkarılma ihtiyacını belirgin bir şekilde hissettirmektedir. Çocuklar toplumun geleceğidir. Bu geleceğin sağlıklı ve iyi yetişmiş olması oldukça önemlidir. Bunu sağlamak için sosyal koruma harcamalarının dağıtımında çocukların ailenin harcamaları içindeki payının göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bir ülkenin GSYH'sinden sosyal harcamalara ayırdığı payın büyüklüğü, o ülkenin gelişmişlik seviyesi ve vatandaşlarının refahı ile ilişkili olmaktadır. Dolayısıyla, bu oran arttıkça vatandaşların refahı ve buna bağlı olarak ülkenin gelişmişlik seviyesi yükselmektedir (ILO World Social Protection Report, 2014, s. 10).

Yoksulluk ve eğitimsizlik kısır döngüsünün kırılması, eğitimin yoksullukla mücadelede etkili olması için daha çok eşitlikçi politikalar uygulanması gerekmektedir. Türkiye'nin geleceğine değil, aynı zamanda ülkenin bugününe de yatırım olduğunun unutulmaması gerekmektedir. (Aydağül B., Eğitim Reformu Girişimi Direktörü.,2019)



38586

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

Bu bağlamda;

1-Ülkemizde **"Sosyoekonomik dezavantajlı"** çocuk yoksulluğu oranı nedir? Çocuk yoksulluğu oranının 2002-2020 yılları arasında değişimi nedir?

2-Bakanlığınızın tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliğini belirlenecek eğitim politikalarınız nelerdir?

3-**"Sosyoekonomik dezavantajlı "** çocuk yoksulluğunun önlenmesine ilişkin risk altındaki tüm çocuklara yönelik koruyucu –önleyici tedbirleri içeren kapsamlı bir eylem planınız var mıdır?

4-Son 10 yılda zorlu ekonomik koşullardan gelen **" Sosyoekonomik dezavantajlı "** çocukların okula kayıt oranları ne kadardır?

5- **"Sosyoekonomik dezavantajlı "** çocuk yoksulluğu ile mücadele etmek için Eskişehir’de ve ülke genelinde yürütülen projeler nelerdir?

6- **"Sosyoekonomik dezavantajlı "** çocuk yoksunluğuna hangi kriterlere göre bakılıyor? Türkiye’nin karşılaştırma durumu nasıl?

7-Eskişehir ilinde **"Sosyoekonomik dezavantajlı "** çocuk yoksulluğu oranı nedir?

8-Ülke genelinde **"Sosyoekonomik dezavantajlı "** çocuk yoksulluğunu hedef alan Bakanlığınızca mevcut programlarınız nelerdir?